Dinsdag 23 April 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4792

AMIGOE DI CURACAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog ... bus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Donderdag Vredesbesprekingen in Parijs

Sjidehara's cabinet afgetreden.

Verkiezingen in de Philippijnen

KORT NIEUWS.

— In Innsbruck is een betoging ...ouden om Zuid-Tirol bij Oos...rijk te voegen.

— Arabische en Joodse rege...gsambtenaren hebben te Jeru...em gedemonstreerd om de sta...g inzake loonregelingen te ...unen.

— De Panamerican is begon...n met Constellations op de lijn ...w York-Lissabon.

— Lord Keynes, de bekende ...itse econoom, is 62 jaar oud ...erleden.

— Hoover heeft in Bagdad een ...rsconferentie gehouden en de ...op uitgesproken, dat Irak en ...gypte zullen helpen de wereld...ongersnood te bestrijden. Maan...g gaat Hoover naar Karatsji.

— In Berlijn is de Socialistische ...enheidspartij opgericht, be...ande uit de communisten en ...n deel van de Sociaal-democra...che partij.

— Sjidehara en zijn cabinet te ...kio zijn en bloc afgetreden om ... politieke situatie te „stabilise...n", zoals het heet.

— Het Madrileense ochtend...d Hoja del Lunes zeide n.a.v. ... sancties die te Gijon tegen ...anje zijn afgekondgd: Als men ... niet wil sturen wat wij nodig ...bben, sturen wij niet wat an...ren behoeven. Frankrijk en ...anje hebben beide geleden door ...breuk. Willen zij geen contact ...ben met het nationalistische ...anje, dan zullen wij alleen ver...r leven.

— Byrnes is naar Parijs ver...okken waar hij Donderdag ...opt met Bidault, Molotov, en ...evin, vredesbesprekingen te ...ouden. Naar verluidt zou dit de ...aatste poging zijn om gezamen...k de Europese vrede te organi...eren en men noemt het het cri...tieke punt van de wereldoorlog ...II.

— Michailovitsj die in Beo...grad in de gevangenis zit, maakt ...het goed. Hij zal wegens collabo...ratie berecht worden: moord, ...brandstichting, plundering, uitle...vering van eigen landslui en ge...alliëerden aan de Duitsers. Mi...chailovitsj werd met elf aanhan...gers in een schuilplaats ontdekt. Hij was er sedert Mei 1945 niet ...uit geweest en dit bewijst ook dat hij geen leger had om iets tegen ...de regering van Joegoslavië te ...ondernemen.

— Premier Quavam van Iran heeft verklaard, dat Azerbeidsjan ...terug kan keren binnen Iran. Een ...Iraanse koopman is naar Tebris ...om afgevaardigden te zoeken die ...met de centrale regering te Tehe...ran kunnen spreken. Ondertussen ...worden bezuiden Tebris en een ...kleine honderd kilometer van de ...Iraanse grens schermutselingen ...gemeld, die nogal een bloedig ...verloop hadden.

— Y. R. Escudero is in New ...York aangekomen. Men ver...wacht dat hij Woensdag, als de ...Veiligheidsraad over Spanje gaat ...spreken, namens Franco zal op...treden. Hij ontkende dat er Duit...se wetenschapsmensen in Spanje ...werken, zoals door den Pool ...Oscar Lange gezegd.

— LaGuardia, directeur van de ...Unrra, heeft Argentinië bedankt ...voor wat het deed om de wereld...hongersnood te lenigen. In Mei ...gaan er nog elf volle schepen weg.

— William Haste, rechter, ...werd in opvolging van Charles ...Harwood, benoemd tot Gouver...neur van de Noordamerikaanse ...Maagden-eilanden.

— De uitvoerbeperkingen van ...de Verenigde Staten op zendin...gen naar Argentinië zijn opgehe...ven. De Herald Tribune voorziet ...dat in de komende twee of drie ...maanden voor 200.000.000 dollar ...meer naar Argentinië zal worden ...verscheept. Argentinië heeft ...$ 1.500.000.000 in baar goud ...klaar om te betalen.

— In Moskou is het Paasfeest ...vrijelijk gevierd. De klokken luiden. Men vermoedt dat de toeloop in de kerken meer was dan verleden jaar (er zijn evenwel in deze enorme stad bijna geen kerken meer; dit bericht uit Moskou is als reclame op te vatten. — Red.).

— Sumner Welles heeft een verklaring afgelegd, dat de USA en de USSR moeten samenwerken.

— De Sovjets hebben hun troepen van het Deense eiland Bornholm teruggetrokken.

DE VEILIGHEIDSRAAD.

De Grote Drie in de Veiligheidsraad hervatten heden hun geschil over de verwijdering van de Russische troepen uit Iran na er reeds een maand lang over gesproken te hebben.

Na een lange rust tijdens de feestdagen komt de Raad bijeen om 15 uur E.S.T. om de Russische motie ter schrapping van de quaestie te behandelen. Het debat zal vermoedelijk de verdere bespreking van de Franco-quaestie tot morgen uitstellen. Men verwacht dat de Raad ten aanzien van de Spaanse quaestie over het algemeen tot overeenstemming zal komen over ten minste één punt: dat een volledig onderzoek moet worden ingesteld alvorens gestemd wordt over de Poolse eis.

In de Iraanse quaestie had Gromyko slechts de steun van Polen en Frankrijk. Tegen hen was een meerderheid van acht landen onder leiding van de Verenigde Staten en Groot Britannië. Deze acht zijn ervoor de quaestie op de agenda te houden tot 6 Mei wanneer Rusland volgens zijn beloften zijn troepen uit Iran zal hebben verwijderd.

In de Spaanse quaestie kwam de Australiër R. Hodgson met het voorstel om een subcomité van vijf te benoemen, dat een onderzoek zal moeten instellen naar de toestanden in Spanje en daarover rapport uitbrengen.

Op het eerste moment werd dit voorstel slechts gezien als een poging om een compromis te bereiken, doch thans schijnt het sommigen waarnemers toe, dat er een precedent door geschapen wordt, waardoor de Raad kan worden omgezet in een onderzoekingsbureau voor de wereld.

De Australische regering bevestigde tijdens het weekeinde, dat haar voornaamste bedoeling was om de Raad aan te moedigen zijn onderzoek zoveel mogelijk uit te breiden in elke quaestie die eraan voorgelegd wordt. Waarnemers waren van oordeel, dat, hoewel Hodgsons voorstel in principe zou kunnen worden goedgekeurd, het vermoedelijk niet zomaar zal worden aangenomen. Men verwacht een debat over de middelen die gebruikt zullen worden, alsook het personeel en de omvang van het onderzoek. De aanneming van Hodgsons voorstel zou de aanvaarding van Franco's uitnodiging mogelijk maken voor een onderzoek door die landen, welke vriendschappelijke betrekkingen met Spanje onderhouden en dat is dat niet vertegenwoordigd is in Madrid (New York, (AP) 23.4).

SJIDEHARA ZOEKT AAN TE BLIJVEN.

Na het aftreden van de Japanse regering is Sjidehara hoofd geworden van een voorlopige partij en prompt vroeg hij den Geallieerden om te oordelen over zijn Premierschap. Tegelijkertijd zond hij zijn Minister van Buitenlandse Zaken Sjigeroe Yosjida naar het Geallieerde Hoofdkwartier om te vragen naar de status van de Liberale partij, welker Voorzitter Itsjiro Hatoyama wegens vermeende pro-fascistische activiteiten aan een onderzoek wordt onderworpen. Yosjida moest vragen of het toelaatbaar is om Hatoyama uit te nodigen voor een conferentie van politieke leiders om een coalitie-regering voor te bereiden. Hatoyama bekleedt een belangrijke positie als leider van de partij, welke de meeste zetels won in de nieuwe Landdaag. Zijn disqualificatie door het Geallieerde Hoofdkwartier zou de poitieke situatie radicaal veranderen en Sjidehara's vooruitzichten belangrijk verbeteren.

Sato voorspelde een kort leven voor elk coalitie-cabinet, terwijl hij aftrad als Voorzitter van de Progressieve Partij. Hij zeide, dat zulk een regering een zwakke basis zou hebben en geen motie van vertrouwen van de nieuwe Landdag zou krijgen. Indien zulks geschiedde zou de regering de Landdag ontbinden en „vragen om de wil van het volk", aldus Sato (Tokio, (AP) 23.4).

VERKIEZINGEN IN DE PHILIPPIJNEN.

De uitdager Manuel Roxas gaf toe, dat President Sergie Osmeña reeds vier provincies heeft gewonnen, doch niet dat hij de overwinning behaald heeft in de Philippijnse verkiezingen. Sommige kringen verwachten dat het enkele dagen zal duren om de resultaten te horen van de afgelegen eilanden van de archipel. Als gevolg van de oorlog zijn de verbindingen ten zeerste verslechterd. Roxas, die actief campagne gevoerd heeft, zeide te vertrouwen, dat hij zou winnen met een meerderheid van 300.000 stemmen. Osmeña, die geen formele campagne voerde, zeide niets. Tevoren had hij verklaard, dat zijn carrière van veertig jaren in publieke dienst hem de overwinning zou bezorgen. De winnaar zal het bestuur aanvaarden wanneer de eilanden de volledige onafhankelijkheid van de Verenigde Staten erlangen op 4 Juli aanstaande (Manilla, (AP) 23.4).

VOOR EEN AUTONOOM MOLUKS GEBIED.

De Nederlands Indische Regerings Voorlichtingsdienst verneemt uit Ambon dat meer dan 600 vertegenwoordigers van 16 plaatselijke verenigingen van de Molukken op Ambon een bijeenkomst hebben bijgewoond waar een motie is aangenomen om de Molukken en adminstratief te verdelen.

Een Nederlands voorstel van 10 Februari zal als minimum basis voor verdere onderhandelingen worden beschouwd. Het Indonesische Gemenebest zou een federale structuur moeten hebben.

Er moet een autonoom Moluks gebied komen binnen het Nederlandse koninkrijk. De beloften van de Koningin van 6 December 1942 dienen onmiddellijk in werking te treden zonder te wachten op de verdere onderhandelingen (Aneta).

DRIE GROEPEN VAN AMBONEZEN.

Volgens „De Dag" van Makassar zijn de Ambonezen verdeeld in drie groeperingen. Ten eerste: een groep die voorstander is van een Moluks Gemenebest dat los staat van Indonesië en direct onder de Kroon komt. Ten tweede: voorstanders van een Autonoom Moluks gebied dat deel uitmaakt van een Indonesisch Gemenebest dat op zijn beurt onder de Kroon staat. Ten derde: Zij die naar een Indonesia Merdeka streven.

De eerste groep is de grootste: de tweede omvat slechts een minderheid van intellectuele Ambonese Christenen en een aantal Mohammedanen, die op religieuze basis banden met de rest van Indonesië prefereren. De derde groep is het kleinste en bestaat grotendeels uit Indonesiërs, die niet op Ambon geboren zijn.

RONDREIS DOOR HET BINNENLAND.

Sjarifoedin is naar Soerakarta vertrokken en zal vandaar met Sjahrir terugkeren naar Batavia. Beiden wonen te Soerakarta een bespreking bij. Sjahrir heeft een geslaagde rondreis door het binnenland gemaakt (Aneta).

REPUBLIKEINS BESTUUR VOOR SUMATRA.

Op een bijeenkomst te Fort de Kock, die door Sjarifoedin werd bijgewoond, is een nationaal comité gevormd. Een honderdtal Indonesiërs van alle kanten van Sumatra woonde de bijeenkomst bij.

Sjarifoedin zette uiteen op welke wijze een republikeins bestuur gevormd diende te worden. Een constitutionele commissie is ingesteld en een raad van vijf, die advies zal geven aan den Gouverneur van Sumatra (Aneta).

EINDBESPREKINGEN.

Aneta verneemt uit de betrouwbare bron, dat de eindbesprekingen tussen de Nederlandse Regering en de Indonesische gedelegeerden aanstaande Woensdagmorgen te Den Haag zullen plaats hebben. (Aneta)

EVACUATIE BEGONNEN.

Republikeinse kringen berichten dat Maandagmorgen vroeg de evacuatie van de overblijvende 200.000 Japanners uit het Javaanse binnenland is begonnen. (Aneta)

16 LIBERTYSCHEPEN VOOR DE EVACUATIE.

Het Hoofdkwartier van Generaal MacArthur heeft bericht gezonden dat 16 Liberty-schepen uit Japan zijn vertrokken voor de evacuatie van de Japanners uit Nederlands Indië. Deze schepen zullen 160.000 Japanners uit de Grote Oost evacuren. (Aneta)

VERWEZENLIJKING VAN DE TOL-UNIE.

Tijdens de conferentie van Belgische, Nederlandse en Luxemburgse Ministers, die twee dagen duurde, is een overeenkomst bereikt over de te nemen maatregelen tot verwezenlijking van de Tol-Unie. In het communiqué heet het, dat besloten is zo spoedig mogelijk een gemeenschappelijk toltarieven-stelsel in te voeren voor de andere landen en een eigen gemeenschappelijk tarief, dat vóór het einde van dit jaar in voege zal treden. De technische bepalingen, die noodzakelijk zijn om invoerrechten in de drie landen onderling af te schaffen, zullen vóór het einde van het volgend jaar gereed zijn (Aneta, 's-Gravenhage).

SCHADEVERGOEDING.

Dr. G. A. Kohnstamm verklaarde Vrijdag dat het Nederlandse aandeel in de industriële schadevergoeding waar Duitsland aansprakelijk voor is gesteld 5.9% is. Nederland heeft zijn keuze gemaakt uit een lijst die door de Geallieerde controlecommissie werd samengesteld. De eerste lijst, waarop verschillende industrieën vermeld staan, waar Nederland belang in stelt, kwam te 's Gravenhage aan. Het totaal bedrag voor Nederland beloopt 1.200.000.000 gulden (Aneta).

VIER ZWENDELAARS VEROORDEELD.

Vier van de vijftien aangehouden geëmployeerden van de Unilever Verkoop Centrale, die op 13 Februari aangehouden werden onder beschuldiging van vervalsing van boterbonnen, zijn tot gevangenisstraffen veroordeeld. Een van hen, die meer dan 80.000 gulden op oneerlijke wijze verdiende kreeg 6 maanden gevangenis, terwijl de drie anderen elk vier maanden kregen. (Aneta)

COMMISSIE VOOR GRONDWETHERZIENING.

Een Voorlopig Verslag van de desbetreffende Tweede Kamercommissie verklaart dat de meerderheid van de commissie het voorstel van de Regering van 4 April heeft goedgekeurd. Dit voorstel luidt dat de Tweede Kamer honderd leden zal kiezen die de Grondwetsherziening zullen behandelen. (Aneta)

TBC-BESTRIJDING.

De ongewone toeneming van open tuberculose heeft het Ministerie van Sociale Zaken er toe geleid een som van 3.250.000 gulden van de begroting van 1946 ter beschikking te stellen voor de bestrijding van de ziekte.

Driehonderd barakken zijn in het buitenland besteld om de honderden gevallen te behandelen die geen plaats kunnen vinden in de overvolle Nederlandse sanatoria. Een millioen gulden is ter beschikking gesteld voor de verzorging van kinderen die gedurende de oorlog ondervoed zijn en die bizondere voeding en buitenlucht nodig hebben.

het nieuws van vandaag

Een nieuwe botsing tussen de belangen van Rusland en de Westelijke mogendheden wordt verwacht wanneer de vooraanstaande diplomaten van de vier grote mogendheden — de Verenigde Staten, Groot Britannië, Frankrijk en Rusland — Donderdag aanstaande in Parijs bijeenkomen om voorlopige besprekingen te voeren over de vredesverdragen met Italië en de gewezen satellieten van de as in Europa. De ondergeschikte diplomatieke vertegenwoordigers hebben reeds maandenlang getracht om tot een overeenstemming te komen doch zijn daarin niet geslaagd. Men wil elkaar niets toegeven. Elk meent zekere rechten te kunnen doen gelden in de betrokken landen, doch de Russen zijn in een betere positie, omdat de meeste van deze landen in Midden- of Oost-Europa liggen. Wij zijn daarom benieuwd naar de uitslag van de komende besprekingen, vooral ook omdat de Noordamerikaanse en Britse regeringen van mening zijn dat zij reeds voldoende concessies gedaan hebben ten gunste van Rusland.

Al blijkt het niet op het eerste gezicht, staat de Spaanse quaestie, die thans door de Veiligheidsraad overwogen wordt, niet los van de vredesbesprekingen. Van de uitslag daarvan kan afhankelijk zijn of de hegemonie in Europa een Russische of Brits-Noordamerikaanse zal worden.

Frankrijk is op de wip omdat het op economisch gebied in grote mate aangewezen is op de Verenigde Staten, doch van de andere kant door socialisten en communisten overheerst wordt. Welke richting Italië zal uitgaan, zal eerst recht blijken bij de algemene verkiezingen op 2 Juni aanstaande.

Zijne Heiligheid de Paus heeft aan het einde van de vorige week in een toespraak tot de leiders van de Katholieke actie en de jeugdorganisaties verklaard, dat de komende verkiezingen het Italiaanse volk de keuze geeft tussen leven en dood, omdat de bedoeling van de tegenstanders der Kerk is het geloof en de christelijke moraliteit omver te werpen.

Over verkiezingen gesproken is het interessant om melding te maken van de ontwikkeling der politieke situatie in Japan na de verkiezingen van de vorige week. Het Japanse cabinet is tijdens de Paasdagen afgetreden, doch Sjidehara schijnt zich aan het hoofd gesteld te hebben van een groep, teneinde de trachten een nieuw coalitie-regering te vormen.

In de Philippijnen zijn ook verkiezingen gehouden, waarvan de uitslag evenwel nog niet bekend is. Het gaat voornamelijk tussen den huidigen President Sergio Osmeña en den politieken leider Manuel Roxas.

PERSCONFERENTIE VAN SPAAK.

Minister Paul Henri Spaak verklaarde op een persconferentie te Brussel, dat hij naar Londen gaat teneinde besprekingen te voeren met Minister Bevin over de instelling van een Belgisch-Nederlandse bezettingszone in Duitsland. Hij zeide, dat de voorgestelde Belgische bezettingszône nogal hoog langs de Nederlandse grens loopt en daar de Belgische en Nederlandse troepen twee Britse divisies dienen te vervangen zou dit tot geografische verwikkelingen leiden, waartoe Nederland en België overleg moeten plegen.

Hij zeide ook, dat de besprekingen voor een Belgische lening aan Nederland weldra zullen beginnen.

Minister Spaak deelde mede, dat Nederland en België op de Handels- en Arbeidsconferentie die in de herfst gehouden wordt in de Verenigde Staten als één zullen optreden, dit in verband met de Tol-Unie. Hoewel deze Tol-Unie reeds geldt en practisch tegen het einde van 1946 in werking zal treden, worden toch nog rechten betaald aan beide grenzen tot einde 1947.

Belgische deskundigen zullen binnen zes maanden verslag uitbrengen aan de Regering over de totstandkoming van een Nederlands-Belgische Economische Unie. Deze omvat een gemeenschappelijk belastingstelsel. De besprekingen worden na Pasen voortgezet (Aneta).

ORGANISATIE VAN HET NIEUWE LEGER.

Uit de Memorie van Toelichting van de Begroting van het Ministerie van Oorlog voor 1946 blijkt dat een begin is gemaakt met de organisatie van het nieuwe Nederlandse leger en dat het voorlopig systeem nu prijsgegeven wordt. De eerste divisie die in 1945 was opgeroepen was oorspronkelijk bestemd voor de bezetting van Duitsland, maar is later naar Nederlands Indië gezonden. De Generale Staf onderzoekt het vraagstuk van de bezetting en de Nederlandse Regering heeft zich het recht voorbehouden om, zodra er troepen beschikbaar zijn, deel te nemen aan de bezetting van Duitsland (Aneta).

20 MILLIOEN VOOR ROTERDAM.

Uit de Begroting 1946 van het Ministerie van Openbare Werken blijkt dat Rotterdam 20 millioen gulden toegewezen krijgt voor de heropbouw. 28.500.000 gulden zijn bestemd voor opruimingswerken in de beschadigde steden. Eenzelfde bedrag is uitgetrokken als Regerings-subsidie voor de tewerkstelling van 15.000 bouwvak-arbeiders (Aneta).

KOOS VORRINK COLLABORATEUR?

Het weekblad „Telex" deelt mede, dat er documenten zijn gevonden waaruit blijkt dat Koos Vorrinck, het socialistische Eerste Kamerlid en ook andere vooraanstaande politieke figuren zich hebben gecompromitteerd met de nazies gedurende de bezetting.

Het blad schrijft, dat deze documenten vervat zijn in een door Arnold Meyer, den leider van het „Zwarte Front" uitgegeven boek. Volgens de „Telex" bewijzen de documenten dat Vorrink overleg pleegde met Meyer en met hem de mogelijkheid onderzocht om Mussert als leider van het Nederlandse volk op te volgen (Aneta).

INVOER UIT VERENIGDE STATEN 3 MILLIARD.

Credieten nodig tot één milliard.

Minister Ir. Hendrik Vos heeft enige mededelingen gedaan over de resultaten van zijn reis naar de Verenigde Staten van Amerika.

Gebleken is, dat de handel met de Verenigde Staten nog niet geheel aan het particuliere bedrijfsleven kan worden teruggegeven. Regeringsinmenging blijft nog gewenst, ook ter voorkoming van gevaar voor prijsopdrijving. Inkopen zullen vaak nog collectief (bedrijfsgewijs) moeten geschieden. Dit laatste geldt ook voor den uitvoer. Vrijgeving van de particuliere handel zal nochtans vrij vlug kunnen geschieden; voor sommige artikelen zelfs binnen enige maanden. Veel hangt hierbij af van de mogelijkheid van credietverkrijging, waarover minister Lieftinck nu gaat spreken.

Berekend is, dat Nederland voor ƒ 3 milliard uit Amerika zal moeten invoeren, waartegen een uitvoer staat van ƒ 1 milliard. Een bedrag van ƒ 2 milliard moet dus worden overbrugd, waarvan ongeveer de helft in Amerikaanse credieten zal moeten worden gevonden. De vraag of Nederland Amerikaanse credieten krijgt, hangt mede af van internationale factoren, o.a. in de credietverlening van Engeland en de verhouding tot Rusland.

Het is niet gebleken, dat Indië een factor zou zijn bij de beslissing over het verstrekken van credieten aan de landbouw.

Over de toestand in de Verenigde Staten zei minister Vos, dat daar een tekort heerst aan textiel. Dameskousen zijn niet te krijgen, schoenen zijn er volop; suiker is er minder dan hier; boter is vrij, maar moeilijk te krijgen.

De handel met Zuid-Amerika wordt thans nog van de Verenigde Staten uit door Nederlandse regeringsvertegenwoordigers geregeld. Het is evenwel de bedoeling tot rechtstreekse handelsbetrekkingen te komen. Spoedig vertrekt een handelsmissie naar Zuid-Amerika. Wellicht zullen, zo meent Minister Vos, de Zuidamerikaanse landen voor de Nederlandse uitvoer op de duur belangrijker zijn dan de Verenigde Staten.

De handelsbetrekkingen met Verenigde Staten zullen driezijdig moeten zijn, met Indië als derde partij.

Handel met Spanje.

Ten aanzien van de handelsbetrekkingen tussen Nederland en Spanje heeft minister Vos nog verklaard, dat er alleen een modus vivendi bestaat, een onderlinge afspraak over de levering van een aantal producten wederzijds. Nederland zal invoeren Zuidvruchten ($^2/_3$ van de totale invoer uit Spanje), verder glas en hout. Ook een kleine hoeveelheid wijn ingevoerd. Deze is uitsluitend voor medicinale doeleinden bestemd.

Nederland zal als tegenprestatie pootaardappelen en suikerbietenzaad naar Spanje uitvoeren.

PRINSESJES HEBBEN WATERPOKKEN.

Vrijdag vernam Aneta, dat de Prinsesjes Irene en Beatrix waterpokken hebben (Aneta).

EREDOCTORAAT VOOR BRITSEN HOOGLERAAR.

De Senaat van de Groningse universiteit heeft den Britsen geleerde Prof. J. B. S. Haldane het ere-doctoraat toegekend (Aneta)

CURAÇAO

VANAVOND CONCERT.

Zoals reeds enkele malen in de advertentiekolommen is aangekondigd zal de Venezolaanse pianiste Emma Stoppello hedenavond optreden in het Briontheater, tezamen met het Curaçaos Philharmonisch Orkest.

DRIEMANSCHAP NAAR DE HAVENARBEIDERS.

Toen enkele Statenleden Zaterdagmorgen bij den Landvoogd waren, vroeg Deze den heer Eman of hij wellicht zijn overwicht op de havenarbeiders eens wilde doen gelden. De gouverneur wees nog eens op het dreigende gevaar van de situatie. De heer Eman nam het aan en op uitnodiging van den gouverneur voegde de heer Plantz zich daarbij (de heer Römer bedankte, omdat hij lid van de arbitragecommissie was). De gouverneur zeide, dat beide heren er neutraal tegenover stonden: een Arubaan en een Bovenwinder. Later voegde zich ook het Vertegenwoordigend Waarnemend Hoofd van de Sociale Zaken, Mr. I. C. Debrot bij het gezelschap.

Omstreeks de noen kwam men op de werf van de Curaçaose Handelmaatschappij aan, waar Henny Eman de havenarbeiders toesprak. Zonder succes. De havenarbeiders staan op hun stuk: zij willen niet werken na 16 uur. Eman vertelde dat men op Aruba 1 gld. per uur en 1,50 gld per overuur betaalt, waarna de heer Plantz opmerkte, dat men geen bevoegdheid had iets aan te bieden.

Het resultaat bleef nul. Men wil niet werken en ziet het grote gevaar voor onze Curaçaose haven niet in.

Intussen moest er vanmorgen een Canadees schip met tarwe binnenlopen. Of de lading, voor Curaçao bestemd, om 16 uur gelost is of niet: als men ophoudt met werken gaat het schip weg. De maatschappij denkt er niet aan om voor een paar honderd zakken hier tot morgen te blijven liggen. Zou men doorwerken, dan is de maatschappij genegen wat later te vertrekken, maar in geen geval wil men tot morgen wachten.

De situatie is inderdaad heel ernstig.

PIET VAN LEEUWEN NAAR CANADA.

Zondagmorgen is de Gezaghebber der Bovenwindse eilanden, de heer Piet van Leeuwen, vergezeld van zijn echtgenote, naar Canada vertrokken. Hun 28-jarige dochter Elisabeth Maria zal daar dezer dagen in het huwelijk treden met een Canadees, dien zij als officier leerde kennen. De heer en mevrouw Van Leeuwen zullen ongeveer vier maanden wegblijven.

Op de Bovenwinden treedt de Heer Max Huith van Saba thans op als Waarnemend-Gezaghebber en waarnemend-notaris. Op Saba zal de heer Walter Buncampen den Heer Huith vervangen. De Heer Bunvampen op zijn beurt zal als griffier worden vervangen door Reginald Carty als waarnemend-griffier.

BROODREL

Zaterdagmiddag was het al druk in de Wolkstraat, waar Capriles zijn broden bakt. De menigte bleef aangroeien, toen door een of ander gerucht dat het meel elders op zou zijn, velen zich Wolkstraatwaarts spoedden. Het gevolg was, dat er tegen 18 uur zulk een menigte stond, dat er geen doorkomen meer aan was. Intussen maakten de juffrouwen achter de toonbank goede zaken. Zo goed dat om een uur of 19 de boel practisch uitverkocht was en men alleen nog wat achterhield voor vaste klanten. Die overigens moeite hadden door de ongeveer 350-koppige menigte te dringen om hun paasbroodje te bemachtigen.

Op verzoek van de bakkerij werd een politieagent bij de winkel gezet om de zaken te regelen. Inmiddels drong het eetgrage publiek de bakkerij zelf binnen. De zaak begon zo benauwd te worden binnen, dat men van de gummistok gebruik moest maken om de bakkerij-ingang vrij te maken. Zoals het meer gaat in het leven, kregen de onschuldigen toen vaak een klap, terwijl de belhamels al verdwenen waren. Wij spraken een vader, die zijn twee jongens een broodje had laten halen en die vanwege de klap met een auto naar huis gebracht moesten worden. Dat zijn pijnlijke dingen.

Naast het ordelijke publiek, dat zoals deze vader en gelukkig vele anderen, op ordentelijke manier een broodje laat halen, waren er evenwel ook velen die de boel voor de beteren bedierven door te gaan schreeuwen, dringen, e.d. Zo is het te begrijpen, dat de politie een enkele maal krachtiger op moest treden, omdat het er om 20.15 uur naar uitzag dat diegenen onder het publiek die hun avondje op de voorste rijen van Cinelandia eraan gegeven hadden om hier een relletje te beleven, de boel op stelten gingen zetten. Die wanordelijken waren in minderheid. De meeste kopers stonden netjes te wachten. Maar die weinige wanordelijken hebben ook hier weer veel voor de beteren bedorven. Hoe vervelend dat kan worden blijkt wel uit het bovengenoemd geval van dien vader en zijn twee jongens, die nu op de Paasdagen geen brood hadden en zich met funchi tevreden moesten stellen.

De politie zelf, onder leiding van Sergeant Willem G. Riko, bleef in de omgeving tot na 21 uur. Rustig en bedaard als steeds. Maar op haar hoede. Tot na middernacht bleven de mensen bij de bakkerij staan. Nu en dan hoorde men kreten.

Later is Capriles begonnen weer te bakken. Het werd nachtwerk, maar zo kwam tenslotte bijna iedereen aan zijn broodje. Waren er weer een honderd of zo klaar dan joelde en vocht het publiek om bij de honderd uitverkorenen te mogen behoren. Handen en armen staken gretig door het zware ijzeren hek dat was dichtgedaan. Af en toe kreeg er een een in groen papier verpakt broodje. Dan was het een vechtpartij om uit de kluwen te komen.

Intussen bleef de menigte aangroeien.

Als er een nieuwe bijkwam, werd het hele verhaal van voren af gedaan. Na middernacht bedaarde het even, maar om 4 uur stonden er al weer klanten te roepen om „eten" „brood". Tegen dat het goed en wel dag werd keerde de rust weer. De wolken waren de Wolkstraat voorbij.

BRANDALARM.

Gisteravond omstreeks 17 uur reed de brandspuit onder sirenegeloei door Pietermaai. Er was brand op Scharloo gemeld bij de familie Baiz. Toen de brandweermannen er aankwamen, stond de boel al onder water en was de brand geblust. Een komfoor was de oorzaak.

HET HUIS MOET AF.

Nadat er veel geschreven werd in verschillende bladen over het schenden van de Zondagsrust door Portugezen, gaan deze nog rustig daarmede voort. Op het Hoogfeest van Pasen werd gewerkt aan een huis op Marchena aan de hoofdweg tegenover de politiewacht van Cas Chiquito. Goede Christenen nemen er ergernis aan, maar als zij erover klagen, wordt geantwoord: „Het huis moet op tijd klaar zijn."

FOTOTENTOONSTELLING CULTUURCENTRUM.

De door den heer Schotborgh in de toonzaal van het Cultuurcentrum gearrangeerde foto-tentoonstelling is in zoverre een succes geworden, dat blijkens onze waarneming velen, zeer velen zelfs, haar zijn gaan zien. Deze foto's, duidelijk en goed vergroot, zijn alle door amateurs gemaakt en moeten dus ook als zodanig beoordeeld worden. Voor vakfotografen zouden de meeste bij gebrek aan perspectief en de vaak burgerlijke opstelling van het gefotografeerde zeker geen noemens waardige praestatie zijn. Het feit evenwel, dat deze foto's die een soort reizende tentoonstelling vormen en in elk geval laten zien wat men kan bereiken, in het publiek ten toon gesteld worden, vraagt een eerlijke bespreking. Houdt men de dingen voor zichzelf, voor de familiekring om zo te zeggen, dan mag men zulks niet doen. Voert een groepje lieden voor eigen vermaak in hun club een toneelstukje op, dan juichen wij voor dezelfde praestatie die bij een publieke voorstelling absoluut zou moeten afgekeurd.

Duidelijk en knap genomen zijn bijna alle foto's, maar wat men mist is de fantasie van den fotograaf die van een gewoon ding als een pauwenstaart toch wel wat men van hun gesteld wat zo zien gemaakt wat die maken dan wat men nu tot stand heeft gebracht: een blote voorstelling, zoals zij geschikt zou zijn voor een dierkundeboek, maar niet voor iets dat nu werkelijk mooi kan worden genoemd. De op een rijtje zittende leeuwen zouden in hetzelfde dierkundeboek thuis kunnen horen. Zo zou men meer kunnen opmerken.

Enkele contribuanten hebben wat meer van hun fotografische kunde getoond, zoals degeen die een negerkop fotografeerde of die ander die een overstroomd bos vastlegde. Zo is er zeker wel een aantal, dat boven de middelmaat uitkomt, maar over het algemeen zijn de foto's te stijf, te houterig.

Toch juichen wij deze tentoonstelling van harte toe. Het is goed, dat zo iets eens geëxposeerd wordt, want juist daardoor worden weer anderen geprikkeld ook iets meer te gaan fotograferen dan moeder de vrouw of tante in haar nieuwe japon. Wij wekken daarom al onze fotograaf-amateurs op deze tentoonstelling eens te gaan bekijken. Misschien zou het geen gek idee zijn een beroepsfotograaf uit te nodigen in de zaal zelf een causerie te houden en de foto's te bespreken. Hij kan dan wijzen op de zwakke steeën, maar, gelukkig, ook op enkele kostbare foto's die het geheel der tentoonstelling een bezoek overwaard maken.

JUBILEUM DE GEZELLIGHEID.

De heer Willem Manuel Hoyer schrijft ons naar aanleiding van het 75-jarig jubileum van De Gezelligheid:

De oprichtingscirculaire van de Gezelligheid luidde:

Societeit De Gezelligheid,
Opgericht in 1871.
Circulaire 11 April 1871.
Algemeene Vergadering

van de deelnemers in de te Curaçao- op te rigten „Societeit" tot gezellig verkeer en tot nut en vermaak op Woensdag den twaalfden April aanstaande, des avonds half acht ure ten huize van de Heren P. H. Maal en Co. Aspinwall Hotel, teneinde over de bedoelde oprigting te beraadslagen en verder zoodanige maatregelen te nemen als bij gemeenschappelijk overleg zullen worden bepaald.

De Heeren deelnemers worden verzocht door ijverige opkomst te toonen dat het hun ernst is om tot de oprichting van bedoelde Societeit mede te werken.

Curaçao den 11 April 1871.
Onderteekenaars:

Willem Sassen Jr, G. R. Palm, D.A. Cooimans de Ruiter, D. R. Rammelman Elxvier, G. A. L. Ferguson, G. J. Simons, J. A. Schotborgh, Th. Chapman, J.W. Heldewier Vignon, A. M. Chumaceiro, C. E. Monsanto Jr. E. S. L. Maduro, E. H, S. B. Forbes, W. C. Gaerste, H. Evertsz, C.M. Diaz, M. C. Henriquez, Wm. H. Faxon, G.J.R. de Lima, Wm. Capman Jr., J. P. E. Gaerste, P. Ch. Leon, J. C. Henriquez, Leon V. Leyba, Felix Vidal, J. P. E. Gorsira, B. de Casseres Jr., S. M. Lansberg, A. M. Abrahams, E. J. Henriquez, A. B. Jesurun, J. F.K. van Eps, A. Jesurun, J. P. Führing H. M. Penso, C. Z. de Haseth Gz., Angel Jesurun, J. R. Mendes, J. G. Statius Muller, Jos. D. Pardo, D. R. Capriles, Jules Blasini, M. P. Curiel, A. Guilhoux, J. Bruno Mesquita.

Op 2 Mei 1871 bestond de Societeit de Gezelligheid met het volgende Bestuur:

G. A. L. Ferguson, Voorzitter.
Mr. G. R. Palm, Secretaris.
J. P. E. Gorsira, Penningmeester.
J. F. K. van Eps, Administrateur.
C. Sprock Cz., Commissaris.
V. R. van Romondt, Commissaris.
J. C. Henriquez, Commissaris.

Bekendmaking van 8 Juni 1871.

Het is het Bestuur der Societeit „De Gezelligheid" hoogst aangenaam de leden hierbij te kunnen bekend maken, dat het huis van den heer C. Sprock Cz. naast het Noord Amerikaansche consulaat ingericht wordt om daar Societeit te houden en Donderdag den 15 dezer des avonds opengesteld zal worden voor leden geïntroduceerden.

Bij die gelegenheid zal het corps muziekanten van het Garnizoen muziekstukken uitvoer op het plein voor de Societeit.

Curaçao, den 8 Juni 1871.
Ferguson President
G. R. Palm Secretaris.

Nota: Aspinwall Hotel, waar thans de Douane staat.

Het huis van C. Sprock Cz. stond op het Wilhelminaplein en was vernietigd door brand op 31 Augustus 1929.

Uit. Verzameling W. M. Hoyer, Curaçao.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op April: 4. Sint Jago, Adelaida Maria echtg. v. Flores, R. A. d; Marcus Selina Nicolina echtg. v. Esser, D. A. D. z; Maart 30 Croes, Lucy echtg. v. Cijntje, C. z; April 3, Daniels, Geertruida Jeane echtg. v. Simoons, R. G. z; 4 Pieternella, Eufemia Nicolina echtg. v. Abad, S. S. z; Maart 31 Thodé, Carmen Antonia d; April 4 Martes, Bernilia Aurelia echtg. v. Rijnschot, H. z; Petronilia, Juanita echtg. v. Capriles, R. O. z; 5 Nieuw, Emilia Nercisia echtg. v. Jacobus, J. C. d; 4 Francisca, Telma Isaias z; Maart 31 Martis, Juana Francisca echtg. v. Louiza, S. z; April 5 Salzedo, Sybil Leonidas echtg. v. Quast, H. J. z; Frans, Clemencia Timotea echtg. v. Angel, C. D. z; 6 Tjon-A-Len, Helena Augusta echtg. v. Chin Sue, M. z; 4 La Croes, Felipa Petrona z; 5 Bachet, Elisabeth Augusta echtg. v. van Thiel Berghuijs, H. T. z; 6 Pieternella, Julia Faustina echtg. v. Silonero, Th. H. z; 8 Peny, Maria Magdalena echtg. v. Villareal, A. J. z; 5 Leito, Inees Martes echtg. v. Mercelina, L. d; 7 Stephania, Enriqueta Veronica echtg. v. Martis, E. J. d; 6 La Cruz, Rosa Maria echtg. v Stamper, I. d; 5 Kirindongo, Angelina Juana echtg. v. Natividad, I. A. d; 7 Schoobaar, Catarina Benita Dolores z; 3 Castablanca, Constancia Augustina d; 4 Domacassé, Agatha Jeannette z; 6 de Lima, Rosarita Polonia z; Maria Josephita Maria d; 5 Daantje, Anita Christina echtg. v. Coenraad, A. B. z; 7 Wolfschoon, Estrella Maria echtg. van Barbara G. V. z; 9 Ecury, Etelbertha Nora Barberina echtg. v. de Windt, J. S. d; 8 Cornelio, Antonia Marcelina echtg. v. Suart, F. I. z; Wawoe, Carmen Maria echtg. v. Felesia, S. P. z; 9 Ufkes, Grietje echtg. v. Wagena, S. d; 4 Gumbs, Marie Florence z; 7 Emerenciana, Ignacia Rosita z; 10 Martina, Carmen Maria z; 8 Maria, Lucita Yefrina z; 9 Melfor, Barbolina Concepcion d; 11 van der Veen, Jeltje echtg. v. Eerhart, J. W. z;

Ondertrouwd op April: 11 Luciano, Ludovicus Luciano en Johanna Margarita; Smith, John Alton en Gorden, Loveina; Roche, Porfirio en Braafhart, Francisca Abelina; Vinck, Oscar Isaac en Daal Gladys; Rodrigues, Julio Marco Antonio en Sambo, Vera Miguelina; Faulborn, Manuel Enrique en Goilo, Maria Luisa; Martina, José Crecencio en Juanita, Adela Aurora Albina; Warner, Reynoldson en Proctor, Annie Catherine.

Getrouwd op April: 5 Mensink, Gerhardus Antonius en Hoogenbergen, Frida Amelia; 10 Veldhuijzen, Cornelis Johannes en Sollie, Martina Johanna; Bolano, Rafael Emilio en Bonifacio, Adelaida; Bulo, Fénélon Guillaume en van Putten, Leon Clotilda; Luidens, Hermógenes en van Uiter, Isidora Carmelita; 11 Robles de Medina, Ludwig en Franklin en Bonifacio, Angustina.

Overleden op April: 1 Irausquin, Auristela de la Rosa wed. v. Irausquin, H. 81 j.; Maart 26, Martes, Girigorie echtg. v. Kranwinkel, D.E. 63 j.; April 4 Eduardo, Pedro Carlo wed. v. Felida, M. M. 43 j.; Maart 31 Brusse, Charlotte Marie echtg. v. Perret Gentil, J. H. 34 j.; 25 Evertsz, Johan Petrus 60 j.; April 5 Ermo, Dominga Elena 75 j.; Haseth, Susanna 42 j.; 8 Clark, John Sylvester 36 j.; 7 Ietswaart, Johannes Ferdinand echtg. v. Meyer, C. F. 65 j.; 4 Janse, Valentina Pieternella 65 j.; 1 van de Braak, Allegonda Johanna Hendrika Helena 75 j.

POLITIE - BERICHTEN.

Tegen de paal.

Op de Schottegatweg reed een personenauto tegen en steunpaal van het electrische lichtnet. Auto aan de voorzijde beschadigd. Geen storing aan het lichtnet. De bestuurder die het portier van zijn auto, dat was opengevallen, wilde dicht doen, lette hierbij niet voldoende op de weg en reed tegen de paal aan.

Zonder uit te kijken.

Verkeersongeval op de Emmabrug waarbij een personenauto een 5-jarig meisje aanreed. Het meisje bekwam geen letsel en de auto werd niet beschadigd. Het meisje stak zonder uit te kijken de weg over.

Begon te slippen.

Op de Rode weg vond een aanrijding plaats tussen een vrachtwagen en een stilstaande personenauto, waardoor de personenauto aan de achterzijde werd beschadigd. De vrachtwagen begon te slippen en schoof tegen de personenauto aan.

Ondanks zeer krachtig remmen.

Een manspersoon werd aangereden door een personenauto op de Schottegatweg. De man werd aan het hoofd verwond en is naar het hospitaal overgebracht. De man schijnt plotseling voor de auto de weg te zijn overgestoken. Ondanks het zeer krachtig remmen kon geen aanrijding meer worden voorkomen.

Zonder op te letten.

Op de Pietermaaiweg werd een 10-jarig schoolmeisje aangereden. Het kind bekwam een ernstige wond op de rug en werd naar het Hospitaal overgebracht. Van de personenauto werd het glas van de koplamp gebroken en de nummerplaat verbogen. Het kind stak zonder op te letten de rijweg over.

Te veel links.

Een lichte aanrijding vond plaats op de weg naar Suffisant tussen een personenauto en een autobus, waarbij beiden licht werden beschadigd. De autobus bereed te veel het linkerweggedeelte en reed daarbij tegen de uit de tegenovergestelde richting komende en inmiddels stilstaande autobus aan.

Geen voorrang.

Een lichte aanrijding vond plaats op de hoek Columbusstraat-De Ruyterkade tussen een vrachtwagen en een pick-up, waarbij beide werden beschadigd. De bestuurder van de vrachtwagen verleende bij het uitrijden van de Columbusstraat de van rechts komende pick-up geen voorrang.

Passeerde te dicht.

Een aanrijding vond plaats op De Ruyterkade ter hoogte van het K.L.M.-kantoor tussen een militaire vrachtwagen en een pick-up, waarbij de pick-up licht werd beschadigd. De bestuurder van de militaire vrachtwagen passeerde de stilstaande pick-up te dicht.

Niet tijdig bemerkt.

Op de Schottegatweg vond ter hoogte van Cas Chiquito een aanrijding plaats tussen een autobus en een personenauto, waarbij beide werden beschadigd. De autobus stond terzijde van de weg stil. Daarachter stond een andere autobus. De personenauto kwam beiden achterop gereden. De bestuurder van de personenauto verminderde snelheid omdat een tegenligger aankwam. De achterste autobus reed toen op en de bestuurder van de personenauto bemerkte de eerste autobus niet tijdig op en reed haar aan.

Aanrijding onvermijdelijk.

Een aanrijding vond plaats in de Kortenaerstraat tussen een dumpvrachtwagen en een vrachtwagen, waarbij beiden werden beschadigd. Beide voertuigen naderden elkaar. Ieder voertuig was ongeveer 2.05 meter breed, terwijl de weg ongeveer 4 meter is. Een aanrijding was onvermijdelijk.

Ondeugdelijke voetrem.

Een aanrijding vond plaats op de Berg Altena tussen een personenauto, een pick-up en nog een personenauto, waarbij al deze drie motorrijtuigen werden beschadigd. De eerste personenauto reed met ondeugdelijke voetrem en kon niet tijdig tot stilstaan komen, botste tegen de achterzijbeurt tegen de achterzijde van de voor haar stilstaande personenauto de van de pick-up op, die op haar nenauto aanreed.

...Vijf jaar geleden stierf in een Duits concentratiekamp Mr. Carel Goseling.

...dag 1946.

... mij ligt het eenvoudig ...je — even eenvoudig ...end andere — maar de... ...wien het betreft was niet ...alle anderen, hij was een ...qualiteit en hoogte, zo... ...land slechts eens in de ...jaar voort kan brengen. ...trof een persoon, nog ...et betreft een persoonlijk... ...figuur, die ver boven ...uitsteekt, en in een tijd ...oering, van wantrouwen ...als een lichtend voor... ...an dienen.

... vrome nagedachtenis ...r. Carolus Mario Joannes ...cus Goseling, oud-minis... ...an Justitie, Ridder in de ...van den Nederlandsen ...Grootkruis in de Kroon-... ...van België"... geboren te ...dam de 10e Juni 1891, ...en te Weimar-Buchen... ...de 2e Paasdag 1941......

...e gedachten gaan terug ...Pasen 1941. Oorlog, ellen... ...zettingstijd.

...was nog niet gewend aan ...geraffineerde barbarismen ...Duitsers — de massa... ...waren toen nog niet ...orde van de dag — de ...ers waren nog niet zover ...en, dat de mensen op ...werden aangehouden en ...ongen naar een vuurpelo... ...kijken, dat een groep jon... ...ederlanders afmoordde. ...eerste massa-deportatie ...het vijandelijk land had ons ...opgeschrikt en doen inzien ...bezetter zich aan geen ...wet, regel of gebod hield. ...hem geld maar één wet: ...ermeende belang van Duits... ...en zijn Führer. De bericht... ...de kampen waren niet ...rustend, wel schaars.

...en van Goselings laatste ...en stond nog: Ik ben mager ...gezond!

...en dat bericht, dat brutale ...montje, welke zijn vrouw ...via de Sicherheits Dienst... ...derlands hart stond stil, ...van zijn meest verbitterde ...ieke vijanden.

...en kon het niet geloven, men ...ich dat verlies niet realise... ...Mr. Carel Goseling overle... ...te Buchenwald.

...elk een drama speelde zich ...achter dat berichtje. ...abrupte wegvoering uit ...etraitehuis, de bestiale be... ...eling in het concentratie-...

...annen als Goseling zijn ...aamheden. Diep gelovig ...de hij zijn Godsdienst zeer ...sief. Scherpe, strenge, rechtvaardige en uitstekende jurist. Voor hem was het „suum cuique tribuere", „ieder het zijne geven", geen holle frase, maar werkelijkheid.

Hij was een leider, in de goede betekenis, geen volksmenner. Hij wist wat hij wilde en zette dat door. Was hij naar eer en geweten van een goede zaak overtuigd, niets kon hem tegenhouden. Hij ging recht op zijn doel af, met woord en daad, zonder drogredenen en listigheden die juristen zo impopulair maken, maar ronduit en recht door zee.

Hij bezat en verstond de magische kracht en waarde van het woord; niet van het woord dat een bepaalde valse gedachte of bedoeling moest camoufleren maar van het woord, dat de waarheid en het recht moest verkondigen en hij verstond het zijn mening aan de meest halstarrige op te dringen.

Zijn hart was goed, hij bezat het juiste gevoel voor recht en billijkheid, en kon daarom geen onrecht dulden.

Zijn persoon zelf schakelde hij volkomen uit. Dit heeft hij bewezen o.a. in de wilde bussenquaestie en in het zo beruchte schandaal Os, waarin N.S.B.-ers, bijgestaan door de Telegraaf-kliek, zich uitgesloofd hebben in hem de Katholieke zaak te treffen.

Ik kan zijn gezegde in een van de meest critieke dagen niet vergeten. Zijn ministerschap stond op het spel. De N.S.B.-pers gaarne geholpen door de neutrale kranten hitsten gezamenlijk op. Het was door heel Nederland een monsterverbond tegen Rome, tegen de persoon van Goseling. De quaestie zou in de tweede Kamer voorkomen. Het stond vooruit vast hoe de uitspraak zou zijn.

„Ik ga, in gemoede overtuigd een rechtvaardige zaak te verdedigen.

Ik zal op mijn post blijven. Wil de Kamer het recht opzettelijk niet inzien, wil de Kamer mij niet meer hebben, dan kan zij mij naar huis sturen. Vrijwillig ga ik niet, dat zou lafheid zijn".

Lafheid kende hij niet. In de oorlog was hij als majoor op zijn post gebleven, na de oorlog bleef hij in zijn vaderland.... totdat de bezetters hem meesleurden in het concentratiekamp.

„Ook in de beproeving werd hij trouw bevonden... trouw aan God en Kerk, trouw aan land en volk, trouw aan zijn gezin en zijn vrienden, trouw aan zijn arbeid tot in het kleinste, gaf hij zichzelf zonder voorbehoud, tot het uiterste......".

In het kamp heeft hij geholpen en bijgestaan waar en wanneer hij maar kon. Hij was sterk in zijn beproeving, omdat hij het Geloof bezat en de wetenschap dat hij leed omdat hij trouw was.

Het is weer vijf jaar geleden dat de jobstijding van zijn dood Nederland deed opschrikken. Sedertdien zijn duizenden andere Nederlanders gevallen voor God en Vaderland

Sedertdien heeft de oorlog zich verscherpt. Sedertdien zijn hele streken van Nederland verwoest. Sedertdien is ook in vele dingen de geest van het Nederlandse volk enigszins vergiftigd.

Vijf jaar geleden, en het lijkt nog gisteren.

Zonder overdrijven kan men zeggen, dat zijn dood voor Nederland een ramp betekende.

Met een gedegen grondigheid hebben de Duitsers, volgens plan, het beste deel van het volk weggevoerd en uitgemoord. Ik wil niet te kort doen aan de andere martelaren en ook niet aan de pas opgekomen leiders, **maar Goseling is niet te vervangen**, noch in de partij, die hij verjongd heeft, noch in Nederland.

In hem zou Nederland een man gevonden hebben om het stuur in deze benarde en chaotische tijden te hanteren.

Maar wat baat het nu nog daarover te hebben?

Ik wil alleen maar eindigen met het uitspreken van de hoop dat spoedig een monument voor hem worde opgericht, „aere perennius", onvergankelijker dan brons.

I.C.D.

De Zanief vierling te New York vierde onlangs haar tweede jaardag. De gekleurde papieren hoeden hadden eerst de belangstelling van de kinderen tot de koek gesneden werd. V.l.n.r.: Isadera, Ellen, Benjamin en Elaine.

ONS KONINKRIJK

COMMUNIQUÉ VAN MAANDAG.

Het geallieerde communiqué meldt, dat Maandag 5 Nederlandse politiemannen zijn gedood en een gewond, terwijl er acht gemist werden na een terroristische aanval in het Kolaka gebied op Celebes. Twee pelotons Nederlandse soldaten zijn naar het gebied gezonden.

Een Nederlandse marinier is gedood bij een extremistische overval in de omgeving van Soerabaja; een Nederlandse soldaat is bij Bandoeng overrompeld en een Brits soldaat is gedood toen kampongs in het omliggende gebied doorzocht werden. Op Bali doodden de Nederlandse troepen vier terroristen. (Aneta)

COMMUNIQUÉ VAN DINSDAG.

Het communiqué van Dinsdag meldt dat ongeveer 100 man Pesing ten Westen van Batavia aanvielen, maar afgeslagen werden. Een Nederlandse soldaat is gewond. Bij Tjikanoer is een patrouille aangevallen, maar de vijand werd uiteengeslagen en trok terug naar Bekasi.

Vier moordenaars zijn bij Buitenzorg gearresteerd, nadat zij twee Eurasische gezinnen volkomen uitgemoord hadden te Tjipanoeng. Twee Nederlandse patrouilles waren in schermutselingen betrokken in de omgeving van Bandoeng.

Hoewel de extremisten Semarang weer bestookten met mortiervuur waren er geen slachtoffers te betreuren. Een Nederlandse patrouille is aangevallen door extremisten die Japanse uniformen droegen.

Acht terroristen zijn op Bali gevangen genomen. In het Kolaka gebied zijn 50 personen gearresteerd. Een vermist politieman keerde ongedeerd terug.

120 WERDEN GEDOOD.

Sedert de Japanse capitulatie zijn 120 Nederlandse soldaten in Nederlands Indië gedood, waarvan 75 van het Nederlands Indische leger en 45 van het Nederlandse leger (Aneta).

KRIJGSVERRICHTINGEN IN INDIË.

Een compagnie Punjabs heeft Tjimandi doorzocht om het vermiste lid van het Australische oorlogsmisdadigers-comité te zoeken. In de kampongs zijn weer twee lijken ontdekt en machinegeweren. Te Dajeuhkolot zijn vijf geallieerden gewond.

De centrale van Bandoeng is bezet. De Nederlandse troepen vroegen versterking wegens de hevige aanvallen, waarbij twee doden en tien gewonden te betreuren waren.

De Ghurka's zijn bij Tjibeureum aangevallen. Eén is gedood en acht gewond. De Ghurka's, die hier een brug bewaken, worden stelselmatig aangevallen.

Twee burgers werden gewond toen een mortiergranaat in het Oosten van Semarang terecht kwam. De extremisten komen van Soerabaia en over zee naar Semarang. Patrouilles slaagden er in 13 extremisten op Bali te arresteren.

Batakan op Borneo is zonder moeilijkheden bezet. Een groep Nederlandse soldaten is ten Oosten van Selatan (Zuid-Borneo) aan wal gegaan zonder tegenstand te ontmoeten (Aneta).

EN THANS SUMATRA.

Sjarifoedin heeft bekend gemaakt, dat op zijn minst 3000 Indonesiërs en 100 Japanners gedood zijn bij gevechten die onlangs te Tebingtinggi op Sumatra plaats hadden.

Hij verklaarde na zijn terugkeer uit Sumatra dat zich daar nu dezelfde problemen voordoen als enkele maanden geleden op Java. Toen hem gevraagd werd wat er zal gebeuren wanneer Nederlandse troepen de taak van de Britse troepen gaan overnemen verklaarde hij, dat kleine schermutselingen onvermijdelijk zullen zijn wanneer Nederlandse landingen op grote schaal plaats hebben

DE MOORD OP DE AUSTRALIERS.

Uit nationalistische bron op Java wordt gemeld, dat de T.R.I. na een onderzoek van de moord op de Australische leden van de Oorlogs-misdadigerscommissie twee Japanse deserteurs van deze misdaad hebben beschuldigd.

De vermoorden zijn Kapitein A. M. MacDonald, Officier-vlieger H.M. MacDonal en F. G. Birchhall. Het lijk van deze laatste is Zondag gevonden en met militaire eer begraven. (Aneta)

VERTEGENWOORDIGER VAN CHINEZEN IN INDIË.

De Chinese Regering heeft de President van de Tsjung Hao Tsjungsui van Padang benoemd tot vertegenwoordiger van de Chinezen in Nederlands Indië in de Nationale Assemblee te Nanking (Aneta).

UITVOER VAN RUBBER UIT INDIË.

Het Nederlands Indisch Rubberfonds heeft bekend gemaakt, dat de rubberproductie, vooral op Borneo, in Maart 1100 ton bedroeg. In Maart zal de productie 2500 ton bedragen. De uitvoer van rubber is reeds begonnen.

WEDERVAREN VAN EEN AUSTRALISCHE COMMISSSIE.

In de omgeving van Buitenzorg zijn twee Australische leden van de commissie voor onderzoek naar oorlogsmisdadigers door extremisten vermoord. Vier zijn gewond en een lid wordt vermist. Aneta)

VEROORDELING VAN COLLABORATEURS.

Johan Walrave, de plaatsvervanger van Mussert, verscheen Donderdag wegens landverraad voor de rechtbank. Sergeant J. Berger is te Zutphen ter dood veroordeeld, omdat hij de Duitsers hielp tegen de Geallieerden. Dezelfde rechtbank veroordeelde J. V. Vinke, een textiel-arbeider, die tegen de geallieerde valschermtroepen vocht bij Arnhem, tot 20 jaar gevangenis (Aneta)

NIEUWS VAN OVERAL

CHRISTENDOM IN RUSLAND STERFT UIT.

Voor „Geloof en Wetenschap" sprak deze dagen in Americain te Amsterdam pater M. Houtkamp O. Cap. over „De Russische Kerk en haar toekomst". Voor een goed begrip van de Russische geschiedenis, aldus spreker, is de kennis van het volkskarakter noodzakelijk. Het Russische volk is weinig cerebraal en uiterst gevoelig. De Rus heeft een „brede ziel", voi extremisten, wreed en toch vroom, uitgelaten en weer somber. De jarenlange onderdrukking gaf het volk een overdreven eerbied voor machtsvertoon. Zachtheid is bij hen zwakheid. Hun rijke fantasie schept vaagmystieke idealen van rechtvaardigheid en waarheid. Twee strevingen vooral zijn voor de godsdienstige ontwikkeling van groot belang: het panslavisme en het caesaropapisme. Vóór de revolutie was de Russische Orthodoxe Kerk onverbrekelijk met de Staat verbonden, de Tsaar gold als hoogste autoriteit in godsdienstige aangelegenheden. De revolutie bracht scheiding tussen Kerk en Staat. De Oude Kerk was het communisme vijandig gezind, waarop een scheuring volgde. De „Levende Kerk", onder den beruchten bisschop Sergius, was het communisme onderdanig. Zij vond echter weinig aftrek en onderwierp zich weer aan de oude patriarchale Kerk. De aandacht van de regering zwenkte mee naar de Oude Kerk, vooral toen in 1927 bisschop Sergius de leiding nam. De GPOE steunde de Kerk op haar eigen wijze. Hoewel overal de godsdienstvervolgingen bloeiden, waakte de GPOE voortaan voor scheuringen in de Oude Kerk. De grondwet van 1936, die vrijheid scheen toe te laten, werd prompt gevolgd door de hevige vervolgingen van '37 en '38.

[Dit is niet geheel juist. De zg. Levende Kerk werd in 1922 gesticht door het communistisch bewind en gesteld onder zekeren Alexander Vvedensky als metropoliet van Moskou. Vvedensky leefde in strijd met de canons: hij was gehuwd (wat voor bisschoppen verboden is) en hij was bovendien na gescheiden te zijn hertrouwd. Vanzelfsprekend was deze Levende Kerk, die weinig succes had en slechts een 10% leden van de Orthodoxe Kerk aftrok, communistisch gezind. Sergius daarentegen volgde in 1925 den overleden Patriarch Tichon op, maar kon wegens verbod van de communisten niet tot patriarch gekozen worden totdat in wereloorlog II deze verkiezing den communisten opportuun voorkwam en het wel kon. Helaas kwam Sergius kort daarop te overlijden, waarna Alexei, voordien van Leningrad, met communistische hulp tot patriarch gekozen werd. Sergius houding was zeker niet anticommunistisch, maar ook niet pro. Hij hield beide partijen te vriend, en wist zodoende op zijn troon te blijven. Schisma's van de Russen in de diaspora waren hiervan het gevolg. Pater Houtman, of misschien zijn verslaggever, verwart deze beide groepen van Vvedensky en Sergius — Redactie Amigoe].

Intussen evolueerde het primitieve communisme van 1917 naar het staatskapitalisme. Onder de druk van de naderende oorlog werd aandacht geschonken aan de nationale geschiedenis. De inval van de Duitsers, die als „bevrijders" de kerken wederom openstelden, veroorzaakte aanvankelijk vreugde bij de „bevrijden" en een ommekeer van de communistische politiek.

Patriarch Sergius publiceerde zijn bekende oproep. Speciale aandacht schonk spreker aan deze figuur, die in zulk een uiterst moeilijke positie verkeerde tegenover een anti-godsdienstige staat.

De overwinning bracht een herleving van het panslavisme; het caesaropapisme werd in ere hersteld en men bezigt de Orthodoxe Kerk om Oosterse katholieken van Rome te verwijderen. Tegenstanders van dit streven heten voortaan fascisten.

Tot slot verhaalde pater Houtkamp zijn ervaringen met de Russische repatriatiekampen. Er leeft nog een zekere hang naar religieuze plechtigheden onder de jongeren, doch de kennis van het Christendom vervaagt steeds meer. Godsdienstonderricht is verboden en over 25 jaar zal het Christendom in Rusland uitgestorven zijn, indien er tegen die tijd geen evolutie zal gekomen zijn naar gezonder denken („De Tijd").

Curacao werd Prefectuur in 1715

Het vorige jaar hebben wij in deze krant (Amigoe di Curaçao 19 Juli 1945) bewezen, dat niet zoals vroeger beweerd Curaçao pas in het jaar 1768 prefectuur geworden was, doch veel eerder. We durfden toen niet verder terug te gaan, dan tot het jaar 1728. Nu blijkt ons, dat Curaçao in het jaar 1715 prefectuur is geworden.

Rond 1700 was hier een pater Jezuiet op Curaçao gekomen, die hier aanvankelijk met veel succes werkte. Later zagen we echter naast hem ook een pater Augustijn met de naam Augustinus Caysedo y Velasco.

Het was deze pater, dien wij in de archieven in Rome als prefect van Curaçao zagen aangeduid. We wisten echter niet welk jaar hem. Curaçao werd opgedragen.

Wat blijkt nu? In Columbia heeft men de oplossing. Een geschiedschrijver van de paters Augustijnen vond nl. een stuk waarbij de generaal van de orde der paters Augustijnen aan pater Caysedo in verband met zijn aanstelling tot prefect van Curaçao op **30 Juli 1715** allerlei volmachten schenkt in verband met het meenemen of toelaten van paters op Curaçao. Het stuk is van het jaar 1719.

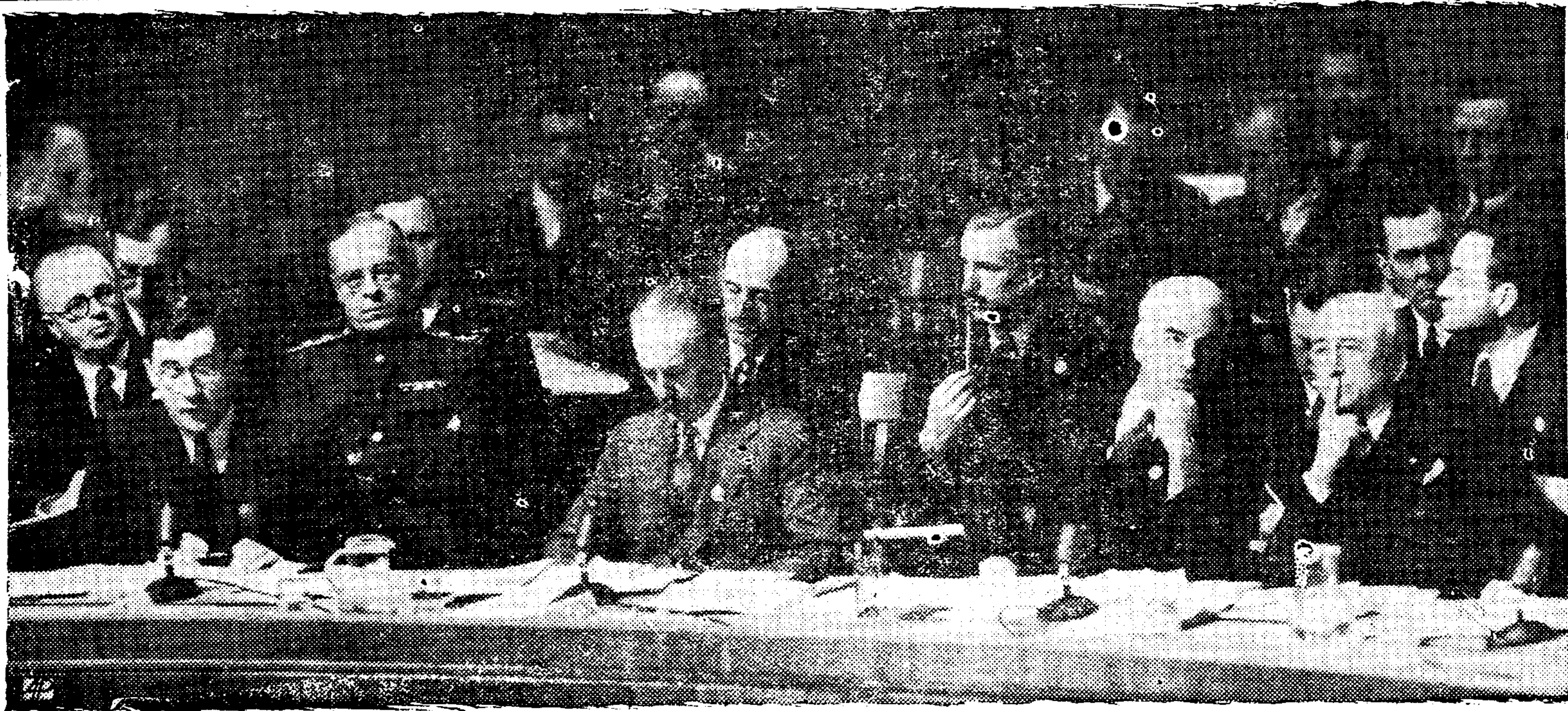
Het zou nog tot 1721 geduurd hebben, voordat pater Caysedo zijn arbeid op Curaçao begon.

In het jaar 1715 was men in Rome van oordeel, dat de paters Jezuïeten de missie van Curaçao niet konden handhaven, zo schreef in dat jaar de pater generaal Tamburini zelf ook naar de overste van de Nederlandse Jezuïeten, die voor Curaçao zouden zorgen. Het is dus heel begrijpelijk, dat men een ander persoon over Curaçao aanstelde en hem de nodige volmachten gaf. Men heeft het toen formeel gedaan en Pater Caysedo, die op Curaçao reeds bekend was, aangesteld tot prefect. Niet wetend en niet bevroedend, dat het den Pater, die toen op Curaçao was, pater Picquerie geheten, toch zou gelukken veel werk op Curaçao te verrichten. Het gevolg was, dat èn de paters Augustijnen èn de paters Jezuïeten meenden voor Curaçao te moeten zorgen, waarvan weer het gevolg was, dat er allerlei conflicten en misverstanden ontstonden.

De generaal van de orde der paters Augustijnen noemt pater Caysedo den prefect van „Curazao, Bonaire, Oruba, St. Eustachius." De spelling der plaatsnamen is niet vast. Opvallend is, dat den pater-prefect dus ook de zorg voor de Bovenwinden werd opgedragen. Hij kreeg van de generaal het recht, om paters van de provincie „Nuestra Señora de Gracia" te sturen waarheen hij maar wilde. Het is dus mogelijk, dat hij b.v. iemand naar Aruba zond of naar Bovenwinden, ofschoon staande het misverstand met de paters Jezuïeten die meenden dat zij voor dit gebied moesten zorgen — het niet erg goed mogelijk was om een organisatie op te zetten.

Pater Caysedo, Curaçao's prefect stierf in het jaar 1738. Meer dan zeventien jaar droeg hij dus de zorg voor onze eilanden.

B.

De Russische vertegenwoordiger Andrei Gromyko na zijn terugkeer in de Veiligheidsraad. Men ziet hem hier (links) het woord voeren. De anderen vooraan de tafel zijn de Brit Cadogan en de Noordamerikanen Stettinius en Byrnes.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Vergun me nogmaals een plaatsje in uw veelgelezen blad.

In het nummer van de Amigoe van Zaterdag 20 dezer las ik, dat Hare Majesteit zich bereid verklaard heeft een commissie uit de Staten te ontvangen.

In dit artikel trof ik de zinsnede: „de door de Staten bedoelde zending beschouwend als toepassing van het recht Hoogstderzelve een petitie aan te bieden". Uit de uitdrukking **„beschouwend als toepassing van het recht"** kan men afleiden, dat ter allerhoogste plaatse gemeend wordt, dat de door de Staten gekozen vorm niet precies past in het kader van artikel 105 der Curaçaose Staatsregeling. Indien het anders ware, zou het woord, „beschouwend" niet gebezigd zijn want dan zou het zo en niet anders zijn; en zou het volmondig zijn erkend.

„Beschouwen" duidt op een persoonlijke opvatting die ruimte voor een afwijkende mening openlaat. De Staten hebben het recht de belangen van Curaçao bij den Koning voor te staan; twijfel kan bestaan omtrent de wijze waarop.

Nu de Kroon evenwel om de Staten van Curaçao tegemoet te komen een zodanige interpretatie aan het verzoek van de Staten geeft, dat het nog kan gebracht worden onder het betrokken artikel, past het ons Hoogstderzelver opvatting te eerbiedigen.

Hoe men hierover moge denken, het betreft het aanbieden van een petitie **van de Staten** aan de Koningin. De leden, die door Hare Majesteit in audiëntie ontvangen worden, handelen niet **in eigen naam**, maar uit naam van de Staten: zij zijn **niet** bevoegd der Koningin mede te delen wat **zij** denken, wat de fractie of partij waartoe zij behoren voorstaat of wil bereiken, maar wat **de Staten als geheel** hebben besloten ter kennis van Hare Majesteit te brengen. De Staten moeten der Commissie een bepaalde nauwkeurig omlijnde opdracht meegeven: de commissie of een der leden mag **niet** verder gaan, anders overschrijden die personen de grenzen van de hun verleende macht. De Staten moeten vooraf in een openbare vergadering de opdracht behoorlijk omschrijven, precies aangeven wat de Staten bedoelen. De nauwkeurig geformuleerde opdracht: hetgeen de Staten ter kennis van Hare Majesteit willen brengen, iedere wens van de Staten, moet op schrift gesteld worden en aan Hare Majesteit moet een van de Staten afkomstig stuk worden overhandigd. De Koningin bezigt de term „een petitie aan te bieden".

De tijden van mondelinge petities aan Margaretha van Parma zijn voorbij. Wat de Commissie aan Hare Majesteit aanbiedt is een officieel document dat in het archief moet bewaard worden en waarop te allen tijde een beroep kan worden gedaan. De Koningin kan als constitutionele Vorstin, kan niet zelfstandig handelen op een petitie: elke daad van een constitutioneel vorst moet gedekt zijn door de verantwoordelijkheid van een of meer ministers: en reeds met het oog hierop is het noodzakelijk dat alles wat de Staten aan de Koningin willen berichten, vooraf op schrift gesteld wordt. Een exemplaar van dat stuk wordt dan door het Cabinet der Koningin aan den betrokken minister toegezonden: de zaak wordt dan door het Departement onderzocht, een rapport wordt uitgebracht, enz.: doch de eindbeslissing door de Koningin kan slechts plaats hebben onder verantwoordelijkheid van een of meer ministers. De Koning is onschendbaar, de ministers zijn verantwoordelijk. En hoe zou een minister de verantwoordelijkheid kunnen dragen als enkele Statenleden mondeling der Koningin mededelen wat de Staten wensen en later beslissing genomen moet worden? En ook de gehele bevolking van deze zes eilanden heeft het recht om te weten wat de commissie namens de Staten aan de Koningin mededeelt. De Staten vertegenwoordigen het volk: en het volk moet weten wat het vertegenwoordigend lichaam doet of zegt. En het volk komt dat te weten bij en door een openbare behandeling. De afdelingen zijn afgeschaft. De Onderonsjes waarover vroeger geklaagd werd mogen niet meer bestaan, is ons vooropgehouden. Welnu, daar de Koningin den Staten de eer aangedaan heeft een door de Staten gedelegeerde commissie te ontvangen, mag de bevolking verwachten, dat de Staten en de Commissie op constitutionele wijze en zoals door Hare Majesteit aangegeven haar belangen zullen behartigen.

V. E. O.

SPORT

KATHOLIEKE SPORT CENTRALE.

Wandelen: Wegens de regen werd de wandeltocht een weinig ingekort. Evenwel werd het toch een groot succes. De prijzen zijn als volgt voor de meisjes:

1e prijs Vrolijke Kleuters: 2e prijs Bito: 3e prijs Curom Kanaries: 4e prijs Vrolijk: 5e prijs Groentjes: 6e prijs Opgewekt: 7e prijs Laetitia: 8e prijs Sint Annaschool: 9e prijs Heilig Hartschool.

Voor de jongens:

1e prijs Jonge Wacht Sint Vincentiusschool: 2e prijs Schoolgroep Sint Willibrordus College: 3e prijs Sint Vincentiusschool: 4e prijs Jonge Wacht San Mateo.

Na de tocht werden de prijzen uitgereikt.

Voetballen: Adelaars — Mobilia niet doorgegaan: K.S.C. — Engels elftal 4—1.

OPEN BRIDGE DRIVE.

Zaterdag 27 April zal er om 20 uur een Open Bridge Drive gehouden worden in het J.P.F.-gebouw. Deelnemers kunnen zich tot uiterlijk 26 April opgeven.

JONG HOLLAND TEGEN DE SURINAMERS.

Woensdagmiddag speelt op het terrein Mundo Nobo een Surinaams elftal tegen Jong Holland. De opstelling van het Surinaams elftal is als volgt:

Graanoogs
Van Hoop Vos
Hoelen Kerk Hofman
Bandison Markiet Berkenveld
Tjin A Kwie Bakboord

De Surinamers schijnen plannen te hebben om uit te komen tegen het elftal uit Suriname, dat binnenkort hier een bezoek zal brengen.

„CURAÇAO" WINT SCHAAKWEDSTRIJD.

Donderdag 18 April werd in Hotel Washington een schaakwedstrijd aan 20 borden gespeeld tussen de Verenigingen „Curaçao" en „Dr. Max Euwe", welke in een grote overwinning, nl. 15—5 voor „Curaçao geëindigd is. De gedetailleerde uitslag was volgt:

Gandelman — Van Tongerloo	1	—0
Zenenschain — Dr. Groen	½	— ½
Wiznitzer — Lemmens	0	—1
v.d. Mark — Dr. Mullison	1	—0
Martinez — Coppoolse	1	—0
Meit — v.d. Meulen	0	—1
Labega — De Groot	1	—0
Kroonenberg — Donker	½	— ½
Mr. v.d. Meer — v.d. Hoeven	1	—0
De Leon Sr. — Prinsen	0	—1
Hudson — Van Effen	1	—0
Maduro — Bloemendaal	1	—0
Perlman — Avis	1	—0
Casoetto — De Vos Burchart	0	—1
Van Gijn — Wories	1	—0
Kleingeld Jr. — Harms	1	—0
Kleingeld Sr. — Bonzet	1	—0
Wilemse — Timmer	1	—0
Zuiverloon — Brugman	1	—0
Dobbins — Oberg	1	—0
	15	—5

Bovenwinden

KLM EEN SUCCES.

De nieuwe KLM-verbinding van Philipsburg-Basse Terre (St. Kitts) is een succes. De prijs wordt laag genoemd ($8 enkele reis, fl. 27.50 retour).

LICHTERE KOEIEN.

Tengevolge van de aanhoudende droogte is er op Sint Maarten momenteel geen boter meer te krijgen. Ook begint het vee gewicht te verliezen.

BUREAUCRATIE.

De bewoners van de Franse kant van Sint Maarten kunnen geen wissels meer sturen via de Curaçaose Bank. Dit is een harde klap voor de handel aan de Franse kant des eilands en indirect ook voor de Nederlandse kant.

Suriname

MEER BELANGSTELLING VOOR SURINAME.

In een radiorede verklaarde Mr. Johannes C. Brons, Gouverneur van Suriname, dat men in Suriname voor een moeilijke overgangsperiode staat. Hij herinnerde in zijn rede ook aan de Surinaamse bijdrage in de Nederlandse oorlogsinspanning en hij voegde er aan toe, dat het goed was vast te kunnen stellen dat men in Nederland meer belang is gaan stellen in de Surinaamse aangelegenheden (Aneta, 's-Gravenhage).

Ons Koninkrijk

COMMUNIQUÉ VAN ZATERDAG.

Het communiqué van Zaterdag luidt:

„In het gebied van Bandoeng heeft een patrouille twee gedeeltelijk vernielde bruggen ontdekt. Indonesiërs, die zich in de omgeving ingroeven, zijn met mortieren beschoten. In alle sectoren was grote patrouille-bedrijvigheid.

In het Westen van Semarang kwamen weer mortiergranaten terecht. Zondag ontscheepte de eerste batterij van de Nederlandse artillerie. Een kleine schermutseling had nabij Buitenzorg plaats, toen Britse soldaten een tank ontdekten.

Ten Oosten van Batavia arresteerden Nederlandse soldaten dertien verdachten. Bij Soerabaia zijn twee Nederlandse soldaten door mijnen gedood. Bij Medan hebben Indische troepen een aanval op een golf-huis gedaan en daar wapenen ontdekt. Vier personen zijn in verband hiermede gearresteerd" (Aneta).

ACTIE TEGEN SLUIPSCHUTTERS.

Het Nederlands Indische leger meldde Zaterdag actie tegen sluipschutters in het Kaliangkegebied ten Noord-Westen van Batavia. Vijf terroristen werden gedood en vier gewond.

Een trein waaruit geschoten werd op een patrouille is te Depok tegengehouden. Met geweren gewapende terroristen vluchtten in allerijl. Zes van hen zijn gedood en één gewond. Andere treinen zijn in het Kebajoran-station bij Batavia doorzocht en verdachte goederen werden in beslag genomen. Een Pemoeda is gearresteerd. Bij Tyakoeng ten Oosten van Batavia ontstond een schermutseling met terroristen, waarbij doden en gewonden vielen (Aneta).

DE VERMISTE AUSTRALIER

Uit betrouwbare bron wordt vernomen, dat de opzoekingen naar het vermiste lid van de Australische oorlogsmisdadigerscommissie geen succes heeft gehad, hoewel 15 km. ten Zuiden van Buitenzorg een bloedspoor dwars over de weg is gevonden (Aneta).

DE EVACUATIE UIT MIDDEN JAVA.

De evacuatie van de Japanse soldaten en de Geallieerde geïnterneerden uit Midden-Java werd tot Dinsdag uitgesteld, daar zich enkele technische moeilijkheden hebben voorgedaan bij de organisaties der evacuatie. (Aneta).

EXTREMISTEN ZIJN BEDRIJVIG.

Indonesische extremisten waren bedrijvig in alle door de geallieerden bezette gebieden van Java. Batavia uitgezonderd.

Een Nederlandse marinier en een Ghurka-soldaat zijn gedood, een Brits officier en vijf Indische soldaten werden gewond. De marinier verloor het leven toen een patrouille, waarvan hij deel uitmaakte in een hinderlaag werd gelokt in de omgeving van Soerabaia. Indische troepen, die door tanks werden gesteund begonnen onmiddellijk de nabijgelegen kampongs te doorzoeken. De Ghurka-soldaat werd gedood toen extremisten het vuur openden op de Indische stellingen van Tandoer. Het gebied van deze gevechten plaats hadden is later gezuiverd.

Ten Zuiden van Bandoeng hebben Nederlandse patrouilles haar activiteit ontplooid en een Indonesische concentratie werd uiteengedreven met mortiervuur. De inwoners moeten de drie vernielde bruggen herstellen.

VORDEREND HERSTEL.

Wenken voor vacantiegangers.

Op 15 Februari waren van de 220 vernielde of zwaar beschadigde bruggen in Europees Nederland er 185 weer berijdbaar. Hierbij mag niet worden vergeten, dat de herstelde bruggen grotendeels kleine bruggen zijn en dat van 21 bruggen over de grote rivieren er op 1 Maart jl. nog 11 onberijdbaar waren, terwijl de meeste anderen slechts voorlopig en enkelsporig waren hersteld. Aan het herstel van de overige wordt hard gewerkt. Het hoge water in Februari heeft echter op vele plaatsen ernstige vertraging van het herstelwerk veroorzaakt. Zo had men aanvankelijk gehoopt, de spoorbrug bij Zwolle, die voor het treinverkeer naar het Noorden des lands van zo groot belang is, op 15 Maart gereed te hebben. De hoge waterstand heeft dit onmogelijk gemaakt, doch men hoopt thans, zonder verdere tegenslagen, deze brug op 1 Mei te hebben hersteld, zodat de nieuwe dienstregeling die op 6 Mei zal ingaan, met het gebruik van deze brug rekening kan houden.

Tenslotte noemen we nog enige data, waarop een aantal belangrijke bruggen vermoedelijk gereed zal zijn, waarbij er echter rekening mede moet worden gehouden, dat door stagnatie in de aanvoer van materiaal enz. ook deze data zouden kunnen worden verschoven.

15 April 1946: Venlo; 1 Juni 1946: Dordrecht; 1 Augustus 1946: Moerdijk; 1 Augustus 1946: Mook; 1 October 1946: Westervoort; 1 November 1946: Hedel; 1 Januari 1947: Zaltbommel.

BIOGRAFIE VAN GERRIT VAN DER VEEN.

Op verzoek van de familieleden van Gerrit van der Veen heeft Albert Helman een biografie aan dezen bekenden verzetsman gewijd, die onder de titel „Gerrit Jan van der Veen, beeldhouwer en partisaan" binnenkort bij de Arbeiderspers zal verschijnen.

Voor een aantal genodigden hield Helman Zaterdagmiddag in het gebouw van de Arbeiderspers een lezing over het leven en het werk van Van der Veen, die als jongen zijn kunstenaarsideaal moest opgeven, later, toen hij in de baai van Curaçao een brandende tankboot had gered, in de gelegenheid werd gesteld toch aan de Academie voor Beeldende Kunsten te studeren en zich als beeldhouwer in Amsterdam vestigde, waar hij een der pioniers werd van het verzet: wiens naam verbonden is aan de kunstenaarssteun, de persoonsbewijzencentrale en de brand in het bevolkingsregister. Over de laatste maanden van zijn leven is weinig bekend: de Duitsers hielden hem angstvallig afgezonderd, en de processtukken zijn bij het bombardement op het S.D.-hoofdkwartier in de Euterpestraat verloren gegaan.

Helman illustreerde zijn lezing met enkele fragmenten uit zijn boek. („Het Parool").

DOOLITTLE IN DE BEHEERRAAD VAN DE SHELL.

Luitenant Generaal James Doolittle, gewezen bevelhebber van de 8e Luchtmacht van de Verenigde Staten en Dr. Jerome C. Honsaler van Massachusetts Institute of Technology, zijn Donderdag in de Beheerraad van de Shell gekozen op de jaarlijkse aandeelhouders-vergadering.

De President R. G. A. van der Woude wees er op, dat hun verkiezing verband houdt met de groeiende wetenschappelijke ontwikkeling in de petroleum-industrie.

Het financieel overzicht toont, dat het werkkapitaal voor het eerste kwartaal 21 millioen dollar bedraagt tegen 32 millioen voor het overeenkomende tijdperk van het vorige jaar (Aneta).

HET INTERNATIONAAL HOF.

De inaugurele vergadering van het Internationaal Hof van Justitie der Verenigde Landen had Donderdag in het Vredespaleis plaats en werd bijgewoond door Hare Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard, de leden van het diplomatiek corps en andere hoogwaardigheidsbekleders. De Voorzitter José Gustavo van Salvador hield de openingsrede en heette Prinses Juliana en Prins Bernhard welkom. Vervolgens werd overgegaan tot de beëdiging van de leden (Aneta).

Mussert of Moskou!

In de rubriek „Commentaar en Critiek" van „De Gelderlander" schrijft L. F. het volgende:

Het alternatief: Mussert of Moskou, was natuurlijk ... zin. Het werd door Nationaal Socialisten nadrukkelijk ... en het merkwaardige is, dat van de zijde der communisten graag aanvaard werd. Dit ... voor de hand. Uiteindelijk ... ten beide levensbeschouwingen elkaar in hun meest fundamentele beginselen en zij hebben dit éne gemeen: dat ze ieder zich de christelijke beginselen ... wijzen als uitgangspunt en grondslag voor de vestiging van een ... lide maatschappelijke en ... kundige orde.

Wij hebben binnen het ... bestek van ruim één decennium gezien hoe het faillissement van het Nationaal Socialisme zich voltrok: van de eerste investeringen aan bloed en bodem ... het zielloos verbloeden der ... se legers, die als onoverwinnelijk waren geannonceerd.

De Bisschoppen hebben in ... brief, die jl. Zondag werd afgekondigd, nog eens haarfijn aangetoond, dat de wereld en ... het vaderland nóch door ... Nationaal Socialisme nóch ... het communisme uit de geestelijke en maatschappelijke impasse gered kan worden, en dat dit alternatief dus vals is.

Het gewapend beton der christelijke beginselen kan slechts de fundering zijn, waarop niet alleen het vaderland met succes weer opgebouwd kan worden maar waarop ook „het leven der staten en volken" dient te worden opgetrokken. De jongste ... heeft voldoende duidelijk gemaakt dat daarover, zoals de Bisschoppen het uitdrukken: „... der ware christenen geen verschil van mening kan zijn". ... de consequentie is duidelijk: ... zich tegen de christelijke beginselen keert of deze ondermijnt, ... voor ons katholieken onaanvaardbaar. Daarom blijft het lidmaatschap van communistische verenigingen, ook al dienen deze zich als Eenheidsvakcentrale aan, verboden.

Wie bij de tegenwoordige ontwikkeling nog wel eens de vraag voelt opkomen of het manneke Mussert tóch nog gelijk gaat krijgen in het na-papegaaien van zijn leermeester Adolf, die nl. beweerde, dat zijn nederlaag de overwinning van het bolsjewisme betekende, moet bij voorbaat het ontkennende antwoord weten.

Mussert of Moskou is voor ons geen alternatief. De enige weg is de wereld herstellen in Christus. En de kortste verbinding naar die weg is en blijft voorlopig het in gesloten formatie marcheren van ons katholieken in het grote leger van alle goedwillende Nederlanders, die naar de vestiging van een nieuwe maatschappelijke orde op de hechte fundamenten van sociale rechtvaardigheid, onderlinge vrede en liefde, streven.

BLOEMEN UIT AALSMEER.

Op het La Guardia-vliegveld te New York is een KLM-toestel uit Nederland gearriveerd met de grootste lading bloemen, die ooit over de Atlantische Oceaan gevlogen is. De lading omvatte 60 kisten tulpen, orchideeën enz. afkomstig uit Aalsmeer (Aneta).